

Till: Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sf@regeringskansliet.se
Dnr: (S2023/02549)

Vår referens:
Petra Larsson
petra.larsson@rtp.se

Sundbyberg den 19 februari 2024

Rätt förutsättningar för sjukskrivning (SOU 2023:48)

Personskadeförbundet RTP är en politiskt obunden medborgarrättsorganisation som arbetar för ett universellt utformat samhälle, där medborgarna har rätt till en livsinriktad och individuellt anpassad rehabilitering för att kunna leva ett så aktivt och självständigt liv som möjligt. Förkortningen RTP står för rehabilitering, tillgänglighet och påverkan.

Personskadeförbundet RTP vill lyfta följande generella synpunkter på utredningens förslag

Personskadeförbundet RTP anser att det är viktigt att förbättra förutsättningarna för sjukskrivning och förutsättningarna för återgång i arbete. Vi delar till stor del den bild som utredningen målar upp och instämmer i att det finns möjligheter till en mer rättssäker process. Utredningens förslag är bra men det är viktigt att de utredningar som föreslås genomförs. Åtgärder som ett paket kräver att alla inblandade tar sitt ansvar och då är vikten av samordning stor. Här tror vi att den nationella samordnaren fyller en funktion, men implementeringen av förändringar bör också ske på ett ordnat sätt där man tar hänsyn till verksamheternas olika förutsättningar och behov.

Vi vill även påtala vikten av utbildning och kontinuitet. Det gäller läkare så väl som handläggare på Försäkringskassan. Att det finns en likvärdighet i bedömningen är en förutsättning för en rättssäker handläggning. Då krävs tydliga riktlinjer och en stor kompetens och kunskap hos så väl läkare som handläggare på Försäkringskassan samt tillgång till rätt stöd, framförallt till dem som är nya i sitt yrke. Tillgången på läkare ser olika ut över landet och det är av vikt att det inte påverkar individens förutsättningar till att få sjukskrivning beviljad. Läkare och övriga professioner inom hälso- och sjukvården arbetar utifrån evidens och beprövad erfarenhet och vi vill lyfta fram samverkan mellan olika professioner som en framgångsfaktor dels för att intygen ska bli så kompletta som möjligt, men också för att individen ska få en fullgod rehabilitering. Detta är särskilt viktigt för personer med diagnoser och tillstånd som inte innebär synliga funktionsnedsättningar, till exempel långvarig smärta, nackskador och hjärnskador. Här vill vi lyfta de personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp som finns och att individen får möjlighet att genomgå den rehabilitering som vårdförloppen föreskriver.

Vi delar helt bedömningen att Försäkringskassan behöver öka transparensen och enhetligheten gällande bedömningar av arbetsförmågans nedsättning och att en gemensam standard är att föredra för att öka likvärdigheten. Att det finns otydligheter mellan läkare och Försäkringskassan om vad intyg ska innehålla och hur bedömningar görs kan bidra till att det skapas svårigheter i samarbetet och det kan riskera att skapa konsekvenser för individens sjukskrivning.

En ökad fokusering på återgång till arbete kräver också ett tydliggörande av arbetsgivarens ansvar. Att det finns möjlighet till anpassning av arbetsplatsen, samverkan med företagshälsovård och en god arbetsmiljö på arbetsplatsen, man ska inte rehabiliteras tillbaka till det man blivit sjuk av. Det behövs även ett starkare samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i de fall där man inte kan återgå till sitt arbete. Här vill vi lyfta fram samverkan inom Finsam som ett gott exempel.

Slutligen vill vi lyfta att även om utredningen pekar på åtgärder som kan förbättra samarbetet mellan myndighet, hälso- och sjukvården samt arbetsgivare så behöver fler steg tas för att förbättra sjukförsäkringen. Att tydliggöra ansvar är viktigt, men det gäller även regeringens ansvar för en sjukförsäkring som ger människor möjlighet att ha en försörjning medan man rehabiliteras utan att riskera att bli utförsäkrad. Det är viktigt att styrningen av att få ner sjuktalen inte ska resultera i att avlagen av sjukpenning ökar, en förutsättning för att bli frisk är att det finns en trygghet runt omkring sig. Det handlar om arbetsgivarens ansvar att skapa en arbetsmiljö som ger människor förutsättningar att arbeta utan att bli sjuk, varken psykiskt eller fysiskt. Och det handlar om att Försäkringskassans inställning till att matchas mot andra förekommande arbeten på arbetsmarknaden inte är rimlig då det inte finns arbeten utan krav på att kunna arbeta. Om individen dessutom behöver byta bostadsort ökar risken att individens rehabilitering försämras eller helt uteblir. Kort sagt, samarbete och tillit mellan alla aktörer är viktigt, både för individen och för samhällskontraktet. Om inte sjukskrivningsprocessen fungerar är det i slutändan en förlust både för individen och samhället.

Med vänliga hälsningar

Marina Carlsson
Förbundsordförande
Personskadeförbundet RTP